

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 3T/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219010311
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Mihaláková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2022:7219010311.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mihalákovvej a prísediacich Rolanda Lacka a Ing. Jarmily Turokovej na hlavnom pojednávaní konanom dňa 6. 10. 2022 v Košiciach takto

rozhodol:

obžalovaný

Y. K. W., nar. X. X. XXXX v Z., bytom Z., ul. M. N. XX, Z., štátny občan Z. L., vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Košice od 31. 8. 2022

je vinný, že

1. dňa 28. 5. 2013 v čase o 10,26 hod. v Y. W. na ul. K. v novinovom stánku patriacom spol. G. D.A., s.r.o. so sídlom J. V. XXXX, L. pri platbe za kartón cigariet zn. Marlboro Gold dal predavačke S. O. do obehu ako pravú falzifikát bankovky nominálnej hodnoty 200,00 eur sériového čísla SO XXXXXXXXXXX, pričom pri spracovaní kazety č. 168 z nočného trezoru predkladateľa spol. G. D.A., s.r.o. bola uvedená bankovka dňa 29. 5. 2013 zaistená oprávnenou osobou, a to O., a.s. so sídlom W. I. 1, Z. v jej pobočke v Y. W. na ul. O. XX a predložená odbornému posúdeniu NBS, ktorá potvrdila, že sa jedná o nebezpečný falzifikát 2. stupňa,

2. dňa 29. 5. 2013 v čase okolo 15,00 hod. v N. na ul. Z. v novinovom stánku patriacom majiteľovi Mgr. M. L. pri platbe za 1 kartón cigariet zn. Marlboro v hodnote 34,00 eur dal predavačke Z. Q. do obehu ako pravú falzifikát bankovky nominálnej hodnoty 200,00 eur sériového čísla SO XXXXXXXXXXX, následne touto bankovkou zaplatil Mgr. M. L. za tovar v spol. W. H.&H. SK s.r.o. na ul. F. G. I/A v N. a ako podozrivá z falšovania v tube č. 172/9010 z odvodu spol. W. H.&H. SK, s.r.o. bola zadržaná spol. F. H. W. s.r.o. a následne predložená odbornému posúdeniu Národnej banky Slovenska, ktorá potvrdila, že sa jedná o nebezpečný falzifikát 2. stupňa,

3. dňa 29. 5. 2013 v čase o 15,33 hod. v N. na ul. Z. v novinovom stánku patriacom majiteľovi RNDr. Z. X. pri platbe za 1 kartón cigariet zn. Marlboro v hodnote 34,00 eur dal predavačke X. L. do obehu ako pravú falzifikát bankovky nominálnej hodnoty 200,00 eur sériového čísla SO XXXXXXXXXXX, ktorú RNDr. Z. X. ako súčasť tržby odovzdal v pobočke O., a.s. na W. ceste XX v N., kde bola pracovníčkou banky zadržaná ako podozrivá a následne predložená odbornému posúdeniu Národnej banky Slovenska, ktorá potvrdila, že sa jedná o nebezpečný falzifikát 2. stupňa,

4. dňa 30. 5. 2013 v čase o 10,00 hod. po vystúpení z vozidla zn. Renault Scenic s bulharským EVČ: E XXXX BM sivej metalízy, na ktorom prišiel spolu s B. S. M. a Q. X. B., pristúpil k novinovému stánku na ul. E. v N. a pri platbe za 1 kartón cigariet zn. Marlboro dal predavačke Ing. R. Z. do obehu ako pravú falzifikát bankovky nominálnej hodnoty 200,00 eur, pričom keď Ing. R. Z. pri kontrole jej pravosti nadobudla podozrenie, že sa jedná o falzifikát a ustúpila od okienka, aby obžalovaný nepočul, že telefonuje na políciu, obžalovaný prešiel k dverám stánku, predmetnú bankovku jej vytrhol z ruky a ušiel na neznáme miesto,

teda

v bode 1. - 4.
falšované peniaze dal ako pravé,

tým spáchal

v bode 1. - 4.
pokračovací zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona.

Za to mu ukladá :

Podľa § 270 ods. 2, § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 4 písm. d/ Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona pre výkon trestu odňatia slobody ho zaraďuje do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia.

o d ť o v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II podal dňa 28. 2. 2019 obžalobu na obž. L. H. W. na tom skutkovom a právnom základe, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku.

S dokazovaním sa na hlavnom pojednávaní začalo až po zatknutí obžalovaného na základe európskeho zatýkacieho rozkazu a po jeho vydaní dňa 31. 8. 2022 na trestné stíhanie na M..

Súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní výsluchom obžalovaného, vypočul svedkyne E. O., B. Q., D. L., prečítal zápisnice o výsluchu svedkov - poškodených RNDr. B. X., Mgr. S. L., svedkýň Ing. I. Z. a M. I. a oboznámil obsah listinných dôkazov.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd po zvážení jednotlivých dôkazov samostatne ako aj v ich vzájomnej nadväznosti nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, súd alebo niektorá procesná strana, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Obž. Y. K. W. prehlásil, že je nevinný. Na svoju obranu uviedol nasledovné.

S B. S. M. sa poznal asi 8 mesiacov z toho istého mesta v Z., nepoznal sa Q. X. B.om. V Z. pracoval v stavebníctve, cestoval do Z., kde tam pracovať na izoláciách potrubí. Zastavil sa v Z. u priateľa, keď boli večer v nejakom podniku, stretol sa s vyššie menovanými. Tí mu navrhli, že ho vezmú autom cez M. a B. do Z., nepovedali mu, prečo tam tiež idú. Ponuku prijal, pretože to bolo pohodlnejšie cestovanie ako autobusom. Mal so sebou jeden športový vak s oblečením a asi 1000 eur. Pôvodne plánoval, že sa presunie z Z. do Z. za 2-3 dni ale sa neponáhľal. Na M. strávili spolu asi 1- 2 dni, nevedel, čo riešili, odchádzali na niekoľko hodín, vtedy na nich čakal v kaviarni. B. S. M. ho požiadal, aby mu zamenil eurá, pretože chcel bankovky menšej nominálnej hodnoty, čo aj urobil to, lebo mu chcel vyhovieť. Tak sa k nemu dostali bankovky v nominálnej hodnote po 200 eur, za ktoré následne kupoval v stánkoch cigarety. V tom čase fajčil denne maximálne jednu krabičku cigariet. Nakupoval opakovane celé kartóny, lebo v I. sú cigarety drahé. V štyroch stánkoch platil vždy týmito 200 - eurovými bankovkami, hoci už mal výdavok po prvom nákupe, lebo bankovky chcel rozmeniť.

Obžalovaný priznal, že platil 200-eurovými bankovkami za kartón cigariet v dvoch novinových stánkoch v N. dňa 29. 5 2013, v jednom novinovom stánku v N. dňa 30. 5. 2013 a v jednom novinovom stánku v Y. W. dňa 28. 5. 2013. Nemal však vedomosť o tom, že sa jedná o sfaľšované 200-eurové bankovky. Ku skutku zo dňa 30. 5. 2013 uviedol, že bol s P. E. M. a G. D. B.om, keď sa im pokazilo auto. Zastavili na nejakom kopci, kým riešili problém s autom, poslal ho P. E. M. kúpiť kartón cigariet do novinového stánku vzdialeného asi 50-100m a dal mu na to 200-eurovú bankovku. Keď podal predavačke túto bankovku, prezrela si ju a povedala, že má pochybnosť, že je pravá. Vtedy sa zľakol, vytiahol jej bankovku z ruky a odchádzal k autu, aby spoločníkom povedal, že peniaze sú falošné, auto tam už ale nebolo. Chcel, aby oni polícií potvrdili, že to nie sú jeho peniaze. Prešiel na druhú ulicu, čakal, či sa tam neobjavia,

keďže neprišli, rozhodol sa, že bude cestovať do I. autobusom. Túto bankovku mal stále pri sebe, dal ju kolegovi, povedal mu, že je sfalšovaná. Počas cesty do I. sa jej nezbavil, pretože bol v zlom psychickom stave. Na otázku súdu, prečo pri podozrení, že išlo o falšovanú bankovku a po odchode jeho spoločníkov na neznáme miesto nepočkal na predavačkou privolajú políciu a tiež odišiel, obžalovaný neodpovedal.

Svedkyňa S. O. uviedla, že stále opoznáva obžalovaného, tak ako pred rokmi v prípravnom konaní pri rekognícii, že je osobou, ktorá v stánku v Y. W. u nej kupovala kartón cigariet zn. Marlboro a platila 200-eurovou bankovkou. Starší typ UV lampy, ktorý vtedy mala, nesignalizoval, že je bankovka falšovaná a nezistila to ani hmatom. Až pri odovzdávaní tržby do nočného trezoru bol konateľ spoločnosti bankou vyzozumený, že sa jedná o falšovanú bankovku.

Obžalovaného opoznála pri rekognícii podľa fotografií 22. 7. 2013.

Svedkyňa Z. Q. vypovedala, že obžalovaný kupoval celý kartón cigariet zn. Marlboro a platil 200-eurovou bankovkou, ktorú videla prvýkrát. Keď mu povedala, že mu môže vydať len drobné, lebo iné peniaze nemá, povedal, že mu to nevádi, že práve prišiel do Košíc a potrebuje aj tak peniaze rozmeniť. Zariadenie na kontrolu pravosti bankoviek v stánku nebolo. Bankovka jej vftala v hlave, po odchode kupujúceho si ju opakovane prezerala a večer ju ukázal aj majiteľovi, ktorý povedal, že je v poriadku. Ráno však prišli policajti a zaujímali sa o kupujúceho, ktorý platil za cigarety 200-eurovou bankovkou.

Obžalovaného opoznála pri rekognícii podľa fotografií dňa 6. 6. 2013.

Svedkyňa X. L. vypovedala, že obžalovaný platil za kartón cigariet zn. Marlboro 200-eurovou bankovkou, bol sám, potom odchádzal smerom, kde stálo viac vozidiel. Bankovku skontrolovala pod „fialovým svetlom“, nič podozrivé nezistila. Večer jej majiteľ stánku telefonicky oznámil, že banka zachytila v ich tržbe falšovanú 200-eurovú bankovku.

Obžalovaného opoznála pri rekognícii podľa fotografií dňa 5. 6. 2013.

Pretože svedkyňa Ing. R. Z. zomrela (úmrtný list na čl. 1604), bola na hlavnom pojednávaní prečítaná zápisnica o jej výsluchu v prípravnom konaní zo dňa 25. 1. 2017.

Svedkyňa vypovedala, že dňa 30. 5. 2013 bola na výpomoc v novinovom stánku na ul. E. v N.. Okolo 07,00 hod. ju príslušníci PZ informovali, že v obehu sú sfalšované 200-eurové bankovky, aby ich v prípade podozrenia informovala. Ešte v ten deň prišiel zákazník, ktorý chcel kúpiť balík cigariet zn. Marlboro, na chvíľu sa vzdialil a keď sa vrátil, podal jej 200-eurovú bankovku. Nechtami nenahmatala vrúbkovanie, ktoré malo byť na bankovke, preto mu povedal, že si musí vybaviť jeden telefonát a ustúpila dozadu, kde boli aj vstupné dvere do stánku, aby ju nepočul, že volá na políciu. Vtedy tento zákazník obišiel stánok, prišiel ku dverám a bankovku jej vytrhol z ruky, spadla na zem, rýchle ju zdvihol a ponáhlal sa preč. Toto videl ďalší zákazník, ktorý jej povedal, že muž utekal na parkovisko ku striebornému autu, prehodil tam niekoľko slov a auto odišlo bez neho. Ona medzitým privolala políciu, opísala im zákazníka a na predložených fotografiách ho aj opoznála.

Obžalovaného opoznála pri rekognícii podľa fotografií dňa 31. 5. 2013.

Svedok - poškodený RNDr. Z. X. vypovedal, že dňa 29. 5. 2013 okolo 18,00 hod. prevzal tržbu zo svojho novinového stánku na ul. Z. č. XX v N.. Keď ju odovzdal v pobočke VÚB banky a.s. prístroj na rátanie bankoviek vytriedil ako falošnú 200-eurovú bankovku sériového čísla: M Kontaktoval svoju pracovníčku zo stánku a tá mu povedala, že sa presne pamätá na osobu, ktorá uvedenou bankovkou platila.

Svedok -poškodený vypovedal, že dňa 29. 5. 2013 medzi 17,00 - 18,00 hod. zobral zo svojho stánku na ul. Z. v N. tržbu a išiel kupovať tovar do spol. W.. Pri pokladni platil 200-eurovou bankovkou, ktorá bola jediná medzi peniazmi z uvedenej tržby. Pokladnička ju overila v prístroji a prijala ako platbu za tovar. Následne sa od polície dozvedel, že predmetná bankovka je falšovaná.

Svedkyňa W. I. uviedla, že tržba spol. W. H.&H. M., s.r.o., ktorej je vedúcou pracovníčkou, sa odovzdáva každý deň a jej hotovosť preberá spol. F. H. W., s.r.o. Dňa 29. 5. 2013 im uvedená spoločnosť zadržala 200-eurovú bankovku sériového čísla: M s tým, že ju zasielajú na expertízu do Národnej banky Slovenska. Predmetná 200-eurová bankovka bola jediná v tržbe za uvedený deň.

Národná banka Slovenska po preskúmaní odobratých vyššie uvedených podozrivých 200-eurových bankoviek podala odborné posudky, z ktorých vyplýva, že 200-eurové bankovky sériových čísiel: M M, M a M sú nebezpečné falzifikáty stupňa kvality „2“. Za nepriaznivých podmienok mohli byť pre prijímateľa,

vzhľadom na napodobnenie ochranných prvkov bankovkového papiera a bankovkovej grafiky, ako aj na svoj celkový vzhľad, zameniteľné za pravé bankovky.

Z ďalších listinných dôkazov mal súd preukázané, že dňa 30. 5. 2013 o XX,00 hod. boli obmedzení na osobnej slobode hliadkou PZ P. E. M. a G. D. B., ktorí sa pohybovali na sídl. N. na ul. K. osobným motorovým vozidlom zn. Renault Scenic EČV: S sivej metalízy pre podozrenie z platby falšovanou 200-eurovou bankovou v novinovom stánku na sídl. N. na ul. E. v čase okolo 10,00 hod.

Prehliadkou predmetného motorového vozidla v uvedený deň o 17,00 hod. v ňom bolo nájdených okrem iného 17 kartónov cigariet a 40 krabičiek cigariet, okrem jedného kartónu boli všetky zn. Marlboro.

Pri osobných prehliadkach dňa 30. 5. 2013 v čase od 20,55 hod. do 21,45 hod. boli u P.E. M.a okrem iného nájdené bankovky v nominálnych hodnotách: 500 eur - 1 ks, 200 eur - 1 ks, 100 eur - XX ks, 50 eur - 54 ks, 20 eur - 58 ks, 10 eur - 4 ks a žiadna bankomatová karta. U G. D. B.a boli nájdené okrem iného bankovky v nominálnych hodnotách: 100 eur - 2 ks, 50 eur - 24 ks, 20 eur - 2 ks, 10 eur - 2 ks a bankomatová karta Unicredit Z..

Pri previerke výpovede na mieste obvineného G. D. B.a dňa 14. 6. 2013 bolo podľa jeho výpovede nájdených v novinách na podlahe za sedadlom vodiča v OMV zn. Renault Scenic EČV: S sedem falšovaných bankoviek nominálnej hodnoty 200 - eur.

P. E. M. bol rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T 143/2013 zo dňa 29. 1. 2014 po schválení dohody o vine treste odsúdený za zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona, ktorý spáchal v N. dvoma skutkami dňa 29. 5. 2013 (novinové stánky pri autobusovej stanici a na ul. Tr. L. M.) a dňa 30. 5. 2013 spoločne s obž. M. L. K.om (novinový stánok na ul. E.).

G. D. B. bol rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 6T 128/2013 zo dňa 3. 12. 2013 po schválení dohody o vine a treste odsúdený za zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona, ktorý spáchal v N. dňa 29. 5. 2013 (novinový stánok pri zastávke ul. J.) a dňa 30. 5. 2013 spoločne s obž. M. L. K.om (novinový stánok na ul. E.).

V súvislosti s vyhláseným pátraním po obžalovanom boli na základe medzinárodnej policajnej spolupráce získané nasledované poznatky.

Dňa 22. 12. 2013 bol obžalovaný kontrolovaný českou políciou na čerpacej stanici v J. Z., mal cestovať z L. do Z. s osobou N. R. osobným motorovým vozidlom zn. Ford Fiesta EČV: S Podľa zistenia styčného dôstojníka Z. je majiteľom vozidla obž. M. L. K.. Obžalovaný bol s uvedeným mužom a ďalším občanom Z. ubytovaný v hoteli v N. prerušovane na 2-3 dni v mesiacoch august a september 2013. Podľa správy Polície Českej republiky, Krajského riaditeľstva polície Juhočeského kraja bol v tomto kraji v mesiacoch november a december 2013 zaznamenaný zvýšený výskyt sfalšovaných 200-eurových bankoviek. Obžalovaný bol dňa 21. 3. 2014 zadržaný na území Českej republiky a uznesením Okresného súdu v J. Z. bol vzatý do väzby dňa 24. 3. 2014. Bol obvinený zo zločinu falšovania a pozmeňovania peňazí, bol stotožnený ako páchatel podľa kamerových záznamov poškodených subjektov pri uvádzaní sfalšovaných bankoviek do obehu. Obžalovaný bol odsúdený za túto trestnú činnosť právoplatne dňa 21. 12. 2015, bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov, z ktorého zvyšok trestu v trvaní 1 rok, 2 mesiace a 13 dní vykonal vo väznici v Z..

Na základe týchto výsledkov dokazovania mohol súd spoľahlivo dospieť k záveru, že sa žalované skutky stali, že ich spáchal obž. M. L. K. a že konaním popísaným vo výrokovej časti rozsudku naplnil po stránke objektívnej znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona. Súd na rozdiel od obžaloby kvalifikoval aj čiastkový útok pokračovacej trestnej činnosti (novinový stánok na ul. E. dňa 30. 5. 2013) ako dokonaný a nie len v štádiu pokusu, pretože obžalovaný sfalšovanú bankovku odovzdal predavačke, ktorá ju prevzala a mala, hoci len krátky čas, už vo svojej držbe, teda dal falšované peniaze ako pravé. Po stránke subjektívnej konal obžalovaný vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a/ Tr. zákona. Motívom jeho konania bola ziskovosť.

Obžalovaný tvrdil, že nemal vedomosť o tom, že 200-eurové bankovky, ktorými platil, sú sfaľované. Jeho obrane súd neuveril, pretože je bezpečne, bez akýchkoľvek pochybností vyvrátená ucelenou reťazou nepriamych dôkazov, ktoré nepripúšťajú iný záver ako ten, že vedome, cielene a organizovane sa dopúšťal uvedenej trestnej činnosti. Obžalovaný poskytol súdu nedostatočné vysvetlenie, prečo sa ochotne pohyboval po M. v dňoch 28. 5. 2013 - 30. 5. 2013 (Y. W. - N.), keď sa mal údajne neplánovane stretnúť s P. E. M. a G. D. B. om, namiesto priamej cesty za svojou novou prácou do Z.. Už najjednoduchšia logika nepripúšťa, aby páchatelia pri takejto sofistikovanej trestnej činnosti si za jej aktéra pribrali iba náhodného cestujúceho a nechávali mu po ruke kompromitujúce sfaľované peniaze v novinách v zadnej časti auta, kde obžalovaný sedával. Nepresvedčivé bolo aj tvrdenie obžalovaného, že platil za opakované nákupy kartónov cigariet na rôznych miestach vždy 200-eurovou bankovkou, keď už mal bankovky nižšej nominálnej hodnoty po prvej platbe 200-eurovou bankovkou. Správanie obžalovaného dňa 30. 5. 2013, malo byť podľa jeho tvrdenia následkom zľaknutia sa. Jeho tvrdenie, že sa s vytrhnutou bankovkou vybral za spolucestujúcimi, aby od nich žiadal vysvetlenie, ale auto tam už nebolo, neobstojí, pretože z výpovede svedkyne Ing. I. Z. je zrejmé, že jej zákazník, ktorý bol v inkriminovanom čase pri stánku, povedal, že videl, že páchatel prišiel k nejakému autu, ktoré po krátkom rozhovore odišlo bez neho. Obžalovanému, ak s touto trestnou činnosťou nemal nič spoločné, nemalo nič brániť, aby vyčkal na mieste na privolanú políciu a spolupracovať s ňou, keď navyše mal prísť aj o svoje osobné veci, ktoré si zbalil do vaku na cestu do Z.. Záver súdu o vine obžalovaného plne korešponduje aj s jeho právoplatným odsúdením českým súdom za rovnakú trestnú činnosť spáchanú v Českej republike v 2. polroku 2013, kedy obžalovaný, podľa vlastnej obrany v teraz prejednávanej veci, už mal vykonávať izolačné práce na potrubiach v Z..

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal zo základných zásad ukladania sankcií, ktoré sú uvedené v § 34 a nasl. Tr. zákona. Súd prihliadal predovšetkým na osobné pomery obžalovaného, možnosti jeho nápravy a okolnosti prípadu. Poľahčujúce okolnosti u obžalovaného neboli zistené. Obž. M. L. K. sa v mieste trvalého bydliska v Z. nezdržiava, pretože dom na danej adrese bol pred mnohými rokmi po smrti jeho rodičov predaný. V odpise registra trestov obžalovaný nemá záznam. V Z. bol v r. 2008 a v r. 2012 odsúdený za rovnakú trestnú činnosť, ktorá je predmetom tohto konania, a aj za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu.

Pretože od spáchania teraz súdeného trestného činu uplynulo viac ako deväť rokov a použitie trestnej sadzby ustanovenej Tr. zákonom by bolo neprimerane prísne, súd to zohľadnil vo výmere trestu. V súlade s ust. § 39 ods. 1, ods. 4 písm. d/ Tr. zákona mimoriadne znížil jeho dolnú hranicu o jeden rok. Trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov považuje na ochranu spoločnosti za postačujúci. Pre výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných 10 rokoch pred spáchaním teraz súdeného trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre iný úmyselný trestný čin.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Košice II. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Košiciach. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Právo účinne podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.